

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/86/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117209473
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8117209473.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej, v právnej veci žalobcu: S. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, v konaní právne zastúpený JUDr. Jozefom Karabašom, advokátom so sídlom v Sabinove, Ružová 10, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody 13.444,86 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 5.2.2018 č.k. 25C 11/2017-70 takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že priznáva žalovanému právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % vo výške, ktorá bude presne špecifikovaná osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.
2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca svojou žalobou podanou na tunajšom súde dňa 03.04.2017 žiadal súd, aby zaviazal žalovaného na úhradu nemajetkovej ujmy vo výške 9 000 Eur z titulu, že výkonom väzby došlo k neprimeraného zásahu do jeho občianskej a ľudskej dôstojnosti, v značnom rozsahu bola znížená jeho česť, povesť, dobré meno a postavenie a taktiež mu bola spôsobená nenapraviteľná ujma v osobnej sfére, rodinnom a pracovnom prostredí. Zároveň žiadal sumu 2 700 Eur ako stratu na zárobku za obdobie trvania väzby, pričom vychádzal z počtu pracovných dní strávených vo väzbe (274), ktoré vynásobil minimálnou hodinovou mzdou zamestnanca za príslušné obdobie. Taktiež žiadal sumu 1 744,86 Eur z titulu finančného plnenia, ktoré zaplatil za právne zastúpenie v trestnom konaní. Náhradu nemajetkovej ujmy si uplatňoval podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. Svoj nárok odôvodňoval tým, že bol trestne stíhaný vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 6T 13/2010. Uznesením sudcu tunajšieho súdu pre prípravné konanie 0Tp 72/2010 zo dňa 25.06.2010 bol žalobca z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vzatý do väzby, pričom väzba začala plynúť 23.06.2010 a trvala do 24.03.2011, kedy bol na základe uznesenia Krajského súdu v Prešove 1Tos 16/2011-341 zo dňa 24.03.2011 z väzby prepustený. Okresný súd v Prešove rozsudkom 6T 13/2010 zo dňa 23.01.2013 žalobcu spod obžaloby oslobodil. Krajský súd uznesením 2To 17/2013 zo dňa 03.10.2013 zamietol odvolanie okresného prokurátora a potvrdil rozsudok Okresného súdu. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.10.2013.
3. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení predložil: Faktúru číslo SB 2016001, ktorou mu bola JUDr. A. E. - advokátom fakturovaná suma 1 744,86 Eur ako trovy obhajoby. K tejto faktúre bolo pripojené vyčíslenie náhrady trov konania, pričom je zrejmé, že ide o vyčíslenie trov obhajoby za obdobie od 07.04.2011 do 14.10.2011. Žalobca ďalej na pojednávaní predložil kópiu výpisu z účtu JUDr. A. E. zo dňa 05.02.2018, pričom v tento deň mu z titulu vyššie uvedenej faktúry bola na tento účet poukázaná suma 500 Eur. Mimo tejto sumy 500 Eur už ďalšia úhrada uskutočnená nebola, ale už samotným vystavením faktúry má žalobca za to, že bolo zasiahnuté do jeho majetkovej sféry. Žalobca súdu predložil rozhodnutia v trestnej veci 6T 13/2010.

4. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Uviedol, že štát zodpovedá za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. za súčasného splnenia zákonných podmienok, ktorými sú existencia zákonného titulu, existencia škody a príčinná súvislosť medzi škodou a zákonným titulom. Tieto podmienky musia byť bezpečne preukázané. Žalovaný uviedol, že žalobca nespĺnil zákonné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody. Žalobca svoj nárok odvíja od rozhodnutia o väzbe OTp 72/2010 zo dňa 25.06.2010, pričom z dôvodu, že neskôr bol oslobodený, považuje vykonanú väzbu za nedôvodnú a nezákonnú. Žalovaný považoval rozhodnutie o vzatí do väzby za zákonné, pričom poukázal na skutkové okolnosti vzatia do väzby a skutočnosť, že v čase brania do väzby aj podľa súdu existovali zákonné dôvody na väzbu. Poukázal na to, že žalobca bol podozrivý zo zločinu sexuálneho zneužívania a sexuálneho násillia voči svojej dcére, a teda jeho vyňatie z jej blízkosti bolo v danom čase vykonané dokazovanie dôvodné. Žalovaný poukázal tak na nemennú výpoveď poškodenej, výpoveď učiteľky, ako aj vykonané znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatria.

5. Čo sa týka existencie škody a príčinnej súvislosti, žalovaný uviedol, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno vo vzťahu k vzniku samotnej škody a rozsahu náhrady. Čo sa týka nemajetkovej ujmy, jej priznanie predpokladá značnú mieru zásahu do osobnosti fyzickej osoby. Nemajetkovú ujmu súd určuje vlastnou úvahou, ale tento postup podlieha hodnoteniu. Základom pre posúdenie výšky nemajetkovej ujmy by malo byť zistenie takých skutočností, ktoré súdu umožnia založiť úvahu na určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí posudzovaného prípadu. Tu je tiež potrebné dôsledne vziať v úvahu okrem iného tiež vplyv ostatných satisfakčných prostriedkov, ktoré by mohli byť v danej veci použité na zmiernenie následkov zásahu do osobnosti sféry žalobcu. Priznanie peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy potom prichádza do úvahy až v momente nedostatočnosti iných foriem možného zadosťučinenia a nápravy spôsobenej ujmy. Podľa žalovaného žalobca nijako nepreukázal zdravotné problémy spojené s pobytom vo väzbe. Poukázal tiež na § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého výška náhrady nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu, pričom týmto predpisom je zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení neskorších predpisov. Podľa § 6 tohto zákona, celková suma odškodnenia nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy. Pokiaľ v roku 2010 bola minimálna mzda vo výške 307,70 Eur a v roku 2011 vo výške 317 Eur, 50-násobok minimálnej mzdy by bol v roku 2010 vo výške 15 385 Eur a v roku 2011 vo výške 15 850 Eur. Pokiaľ by teda pri maximálnom trvaní väzby 48 mesiacov mohla byť maximálna náhrada za túto väzbu poskytnutá v roku 2011 vo výške 15 850 Eur, potom by za 9 mesiacov, ktoré žalobca strávil vo väzbe, mohol dostať maximálne 3 000 Eur. Žalovaný taktiež poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej sa výška požadovanej sumy taktiež javí ako neprimeraná. Európsky súd pre ľudské práva priznáva pri neporovnateľne závažnejších prípadoch nižšie sumy, než aké žiada žalobca.

6. Čo sa tejto majetkovej škody, žalovaný poukázal na to, že škoda musí byť preukázaná, pričom pod škodou sa rozumie aj ušlý zisk, ktorý požaduje žalobca. Nepostačuje len pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, ale musí byť isté, že pri pravidelnom behu vecí mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku škodnej udalosti. Žalovaný poukázal na to, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že v čase vzatia do väzby bol v pracovnom alebo v obdobnom pomere, za ktorý by mu náležala mzda, ktorú v dôsledku výkonu väzby nemohol poberať. Z uznesenia Okresného súdu o väzbe je zrejmé, že žalobca bol v čase vzatia do väzby nezamestnaný. Len možnosť, že ak by žalobca nebol vo väzbe, mohol v tom čase pracovať a poberať mzdu, nezodpovedá pojmovému obsahu škody vo forme ušlého zisku.

7. Čo sa týka trov právneho zastúpenia, ktoré požadoval žalobca, žalovaný poukázal na to, že žalobca nepreukázal úhradu týchto trov. Súd konštatuje, že až na poslednom pojednávaní bolo preukázané, že prebehla čiastočná úhrada vo výške 500 Eur. Žalovaný tiež poukázal na to, že žalobca za zákonný titul podľa zákona č. 514/2003 Z. z. označil rozhodnutie o väzbe a nie rozhodnutie o vznesení obvinenia. Z vyčíslenej náhrady trov konania jednoznačne vyplýva, že nárok na náhradu škody si žalobca uplatňuje za úkony, ktoré advokát realizoval až po prepustení žalobcu z väzby. Prvý úkon je datovaný na deň 07.04.2011. Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že vyčíslenie trov konania nie je v príčinnej súvislosti so zákonným titulom, ktorým je rozhodnutie o väzbe. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu 5MCdo 1/2011.

8. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, podľa ktorého žalobca bol uznesením vyšetrovateľa OÚJP PZ Prešov č. ORP-604/1-OVK-PO-2010 zo dňa 24.06.2010 stíhaný pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona a zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, ktorých sa mal dopustiť tak, že - v presne nezistený deň roku 2009 v rodinnom dome v T.. XXX, okres S., svoju mal. dcéru S. E., nar. XX.XX.XXXX pod zámienkou, že dostal anonymný list o jej vzťahoch s chlapcami, ktorý jej ukázal, sám

napriek tomu, že povedala, že radšej pôjde na lekárske vyšetrenie, skontroloval, či je panna tak, že jej prikázal, aby si sadla na posteľ a roztiahla nohy, pričom prst svojej ruky vložil do jej pošvy, čo trvalo asi 5 minút,

- od presne nezisteného dňa v lete 2009 do 23.06.2010 v kuchyni a spálni rodinného domu č. XXX v T., okres S., hrozbou násilia nútil svoju maloletú dcéru S. E., nar. XX.XX.XXXX pravidelne, niekedy aj trikrát denne s ním vykonávať orálny styk tak, že u neho došlo k výronu ejakulátu, ktorý nútil dcéru prehltnúť, pričom najmenej dvakrát jej za to dal peniaze, nútil ju, aby ho každé tri dni sexuálne uspokojila tak, že položil svoj pohlavný úd medzi jej obnažené prsia, pričom jej opakoval, že z nej bude dobrá „kurvička“, že mamu nemá, že je hlúpe neskúsené decko,

- dňa 23.6.2010 v ranných hodinách v rodinnom dome č. XXX v T., okres S., svojej mal. dcére S. E., nar. XX.XX.XXXX jej v ranných hodinách predtým ako mala ísť do školy dôrazne povedal, že keď príde domov z práce, tak ho má čakať na posteli okúpaná a či sa jej to páči, alebo nie, že si „to“ sám vezme, že ju bude nakrúcať, ako masturbuje, že z nej bude raz dobrá „kurvička“, že ju na mieste „pojebe“, pričom zo strachu pred týmto sa zdôverila v škole svojej učiteľke a uviedla, že radšej chce zomrieť, ako by sa vrátila domov.

9. Uznesením sudcu tunajšieho súdu pre prípravné konanie č. k. 0Tp 72/2010 zo dňa 25.06.2010 bol žalobca z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vzatý do väzby, pričom väzba začala plynúť dňa 23.06.2010. Po ukončení vyšetrovania bola za spomenuté trestné činy dňa 02.11.2010 Okresnou prokuratúrou podaná obžaloba na tunajší súd.

10. Väzba trvala do 24.03.2011, kedy bol žalobca na základe uznesenia Krajského súdu v S.e č. k. 1Tos 16/2011-341 zo dňa 24.03.2011 z väzby prepustený.

11. Po vykonaní dokazovania Okresný súd v S.e rozsudkom 6T 13/2010 zo dňa 23.01.2013 žalobcu spod obžaloby oslobodil. Krajský súd uznesením 2To 17/2013 zo dňa 03.10.2013 zamietol odvolanie okresného prokurátora a rozsudok Okresného súdu potvrdil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.10.2013.

12. Dňa 09.09.2016 podal žalobca na Ministerstvo spravodlivosti SR žiadosť na predbežné prerokovanie nároku o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. V tejto žiadosti si uplatnil náhradu v celkovej výške 13 444,86 Eur, tak ako v tomto konaní.

13. Ministerstvo spravodlivosti v svojej odpovedi zo dňa 07.03.2017 konštatuje, že žiadosť žalobcu bola predbežne prerokovaná, pričom jej nebolo vyhovené, pretože podľa názoru žalovaného je potrebné naplnenie viacerých predpokladov zákona, pričom v prípade žalobcu tomu tak nebolo. Podľa žalovaného žalobca nepreukázal vznik škody a príčinnú súvislosť medzi rozhodnutím o väzbe a tvrdenou škodou.

14. Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že „v dedine o ňom idú reči, pomaly ako o vrahovi. Nevie, či sa o ňom vedú reči vo vzťahu k oslobodzujúcemu rozsudku, alebo vo vzťahu k tomu, že dcéra klamala. Pokiaľ sa pýta tety, táto mu uvádza, že sa o ňom hovorí, že niečo urobil dcére a ľudia zazerajú. Čo sa týka kontaktov s ľuďmi v dedine, rozpráva sa so susedom. Má pocit, že ľudia stále zazerajú. Nechce chodiť ani do obchodu, aby si ľudia o ňom poza chrbát niečo nehovorili. V dedine je odpísaný. Ľudia si o ňom stále šuškejú, že bol v base a že to urobil, aj keď to neurobil. Preukázať to nevie, má taký dojem“.

15. Žalobca tvrdil, že pred väzbou sa staral o brata a sestru, pričom sestra z dôvodu jeho neprítomnosti musela ísť do domova sociálnych služieb a brat mu narobil dlhy. Žiadne z týchto tvrdení žalobca nijako nepreukázal.

16. Vo veci bol vypočutý aj svedok E. - syn žalobcu, ktorý uviedol, že „čo sa týka otca, po návrate z väzby videl, že sa trápi, ale nepovedal to, keďže z jeho pohľadu by už neplnil tú úlohu ako rodič. Keď prišiel z väzby, ako keby to už nebol on. Čo sa týka ľudí, nebol svedkom žiadneho incidentu, avšak ľudia nikdy nepovedia pravdu do očí. Šepkali si. Vie to od najbližších kamarátov, ktorí mu to povedali. Otec teraz chodí domov asi raz za mesiac. Aj kvôli tomu, že nechce chodiť v dedine von, si našiel prácu v Čechách. Keď príde domov, volá ho, aby si išiel trošku sadnúť do baru alebo do pizzerie, ale nemá záujem.“

17. Súd správne posúdil podľa ust. § 1 písm. a/, § 2 písm. a/, § 2 písm. b/, § 2 písm. b/, § 3 ods. 1 písm. c/, § 8 ods. 5 písm. b/, § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3 a ods. 4, § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len citovaného zákona) a dospel k nasledovným záverom.

18. Žalobca si svoj nárok uplatňoval z titulu rozhodnutia o väzbe v súlade s § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

19. V predmetnom konaní si žalobca uplatňoval náhradu škody za stratu na zárobku a náhradu škody z titulu úhrady trov právneho zastúpenia a z titulu vzniku nemajetkovej ujmy. Vzhľadom na charakter konania, teda sporové konanie, bolo na žalobcovi, aby tvrdil, aká škoda mu vznikla, akým spôsobom a aby tieto svoje tvrdenia náležite preukázal. Súd konštatuje, že žalobca síce vo vzťahu k vzniku

majetkovej škody tvrdil, že mu táto vznikla, tieto svoje tvrdenia však nepreukázal. Súd konštatuje, že neuniesol dôkazné bremeno.

20. Čo sa týka náhrady škody, súd poukazuje na argumentáciu žalovaného, a teda že škodou sa chápe ujma, ktorá nastala alebo sa prejavuje v majetkovej sfére poškodeného a je možné ju objektívne vyjadriť v peniazoch. Uhradza sa skutočná škoda a to čo poškodenému ušlo - ušlý zisk. Skutočná škoda je ujma spočívajúca v zmenšení majetku poškodeného a predstavuje majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť na to, aby bol dosiahnutý majetkový stav existujúci pred vznikom škody. Ušlý zisk je ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá spočíva v tom, že v dôsledku škodnej udalosti nedošlo k zväčšeniu majetkových hodnôt poškodeného, ktoré bolo možné v prípade, že by nedošlo ku škodnej udalosti, odôvodnene očakávať s pohľadom na pravidelný beh vecí (R 55/1971).

21. Žalobca vypočítal ušlý zisk, ako sám povedal, ako zisk, ktorý by dosiahol, ak by pracoval. Zároveň však potvrdil to, čo uvádzal žalovaný, že v čase, kedy bol vzatý do väzby, bol nezamestnaný a žiadny príjem, a to ani na úrovni minimálnej mzdy nemal. Taktiež nepreukázal to, že by mal sľúbenú prácu, a teda že by takýto príjem mohol mať. Vo vzťahu k náhrade škody - ušlého zisku teda žalobca nepreukázal základný predpoklad, teda že mu táto škoda vznikla. Žalobca nijako nepreukázal, že v prípade, ak by nebol vzatý do väzby, by takýto príjem mal. Súd teda žalobu v časti o zaplatenie sumy 2 700 Eur zamietol.

22. Žalobca si ďalej uplatňoval náhradu škody z titulu zaplatenia odmeny svojmu advokátovi za úkony právnej pomoci. Ako bolo v konaní preukázané, právny zástupca žalobcu len vystavil faktúru, pričom v čase podania žaloby suma zo strany žalobcu uhradená nebola. Až v deň posledného pojednávania bola právnenému zástupcovi uhradená suma 500 Eur. Ak by tu teda bol dôvod uhradiť nejakú škodu žalobcovi, bolo by to maximálne vo výške 500 Eur. V prevyšujúcej časti teda súd žalobu zamietol, pretože len vystavením faktúry žiadna škoda v majetkovej sfére žalobcu nevznikla. Čo sa týka samotnej sumy 500 Eur, súd poukazuje na to, že ani v tejto časti nie je dôvod žalobe vyhovieť, pretože tak ako bolo uvedené vyššie, žalobca si uplatňuje náhradu škody z titulu rozhodnutia o väzbe. Žalobca bol vo väzbe od 23.06.2010 do 24.03.2011. Samotná právna pomoc však podľa vyčíslenia náhrady trov konania bola zo strany právneho zástupcu poskytovaná od 07.04.2011, teda v čase, kedy už žalobca bol z väzby prepustený. V tomto prípade tu teda nie je preukázaná príčinná súvislosť medzi vznikom škody a rozhodnutím o väzbe. Z tohto dôvodu súd zamietol žalobu aj v tejto časti.

23. Najväčšia položku, ktorú si žalobca v tomto konaní uplatňoval, bola suma 9 000 Eur za nemajetkovú ujmu, ktorá mu v tomto konaní vznikla. Súd konštatuje, že žalobca nielenže neuniesol dôkazné bremeno a náležite nepreukázal, aká ujma mu vznikla, avšak neuniesol ani bremeno tvrdenia, keďže žalobca v konaní ani riadne netvrdil, v čom mala spočívať ujma, ktorej náhrady vo forme peňazí sa domáhal. Jeho tvrdenia a tvrdenia svedka - syna žalobcu, že po prepustení žalobcu z väzby sa život v obci, kde doteraz žalobca žil, stal neznesiteľným a z tohto dôvodu odišiel pracovať do Českej republiky, že ich ľudia v obci ohovárali, zazerali na nich, ostali len v rovine tvrdení, keďže tak žalobca, ako aj svedok uviedli, že nikdy nijaké slovné útoky, vyhrážky, alebo incidenty zo strany spoluobčanov nezažili. Boli to len pocity žalobcu a jeho syna, ktoré však nijako nepreukázali.

24. Paragraf 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. jasne uvádza, ako sa určuje výška nemajetkovej ujmy, ak by tu predpoklady pre jej priznanie podľa odseku 2 tohto paragrafu existovali. Tak ako je konštatované vyššie, žalobca ani riadne netvrdil, aké následky mu vznikli. Ak niečo tvrdil, žiadnym spôsobom to nepreukázal. Tvrdenia žalobcu, že z dôvodu vzatia do väzby sa nemohol starať o svoju sestru, ktorá bola umiestnená do domova sociálnych služieb, alebo že jeho brat, ktorý nadmerne požíva alkohol, neplatil elektrinu v dome, kde býval žalobca, čím mu vznikol dlh, preukázané neboli. Len skutočnosť, že žalobca bol vo väzbe, neznamená, že by mu mal súd priznať určitú sumu bez toho, aby žalobca niečo preukazoval. Súd uvádza, že už samotné oslobodenie žalobcu spod obžaloby je dostatočným zadostučiniením, a to vzhľadom na ujmu, akú preukázal žalobca.

25. Súd tiež poukazuje na to, že rozhodnutie o väzbe vydané v trestnom konaní, ktoré sa týkalo žalobcu, nebolo vydané nezákonne, teda v rozpore so zákonom. Rozhodnutie o väzbe bolo vydané v súlade s platným Trestným poriadkom, a to nielen na základe výpovede poškodenej, ale aj na základe iných skutočností. Dôvodom, pre ktorý bol žalobca vzatý do väzby, bolo podozrenie zo spáchania závažných zločinov voči svojej dcére, a teda potreba vyňať žalobcu z miesta bydliska maloletej. Po tom, čo bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, zmenila miesto bydliska, dôvod väzby odpadol a Krajský súd nahradil väzbu prijatím písomného sľubu. Krajský súd v uznesení, ktorým prijal písomný sľub žalobcu, konštatuje, že doteraz zistené skutočnosti aj naďalej nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, boli spáchané, pričom je nepochybné, že majú znaky trestných činov a je tu dôvodné podozrenie, že ich spáchal obvinený, teda žalobca. Hoci bol žalobca spod obžaloby oslobodený, nebolo to z dôvodu nezákonnosti rozhodnutia, ale len aplikovaním zákonnej zásady v

rámci trestného práva, a to v pochybnostiach v prospech obžalovaného, teda že nebolo dostatočne preukázané, že by žalobca spáchal trestný čin, z ktorého bol obžalovaný.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené teda súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

27. Žalobca v podanom odvolaní navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie, alternatívne, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

28. Podľa názoru žalobcu je napadnutý rozsudok arbitrárny, vychádzajúci z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsudok je tiež nepreskúmateľný z dôvodu nedostatočného odôvodnenia a nepodloženia rozsudku kvalifikovanou právnou argumentáciou.

29. Napadnutý rozsudok je postavený iba na subjektívnom názore súdu k žalovanej veci a vôbec neodzrkadľuje objektívne skutočnosti, zákonnú úpravu a ustálenú súdnu judikatúru.

30. Odvolateľ sa nestotožňuje s argumentáciou súdu v jeho záveroch, že žalobca nepreukázal vo vzťahu k jednotlivým nárokom vznik škody.

31. V žalovanom prípade skutočnosť, že v čase vzatia žalobcu do väzby bol tento nezamestnaný neznamena, že v prípade, ak by žalobca nebol vzatý do väzby, nedosahoval by pravidelný príjem v zamestnaní. Po prepustení z väzby si žalobca zamestnanie našiel a nastúpil do práce. Žalobca ďalej uviedol, že právna pomoc poskytnutá advokátom v trestnej veci žalobcu vyústila do oslobodenia spod obžaloby. Úkony právnej pomoci poskytnuté od 7.4.2011, ako aj úkony poskytnuté žalobcovi advokátom v trestnom konaní pred uvedeným dátumom vo svojom súhrne zabezpečili, že došlo k oslobodeniu žalobcu spod obžaloby. Napokon žalobca poukázal na to, že samotná skutočnosť, že bol skoro 9 mesiacov vo väzbe, poznačila jeho zdravotný fyzický a psychický stav. V žalovanom prípade na základe vykonaných dôkazov bolo preukázané, že došlo k zníženiu dôstojnosti a vážnosti žalobcu v spoločnosti, v obci, v ktorej býval. Žalobca práve z toho dôvodu začal pracovať v zahraničí, aby sa vyhol osočovaniu, ohováraniam a ukazovaniu spoluobyvateľov na jeho osobu. Bez ohľadu na skutočnosť, že bol žalobca oslobodený spod obžaloby, občania v obci do dnešného dňa pozerajú na žalobcu ako na vinníka.

32. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a nezrozumiteľnosť.

33. V tomto konaní sa žalobca domáha náhrady škody z titulu nezákonnej väzby, ktorá trvala od 23.6.2010 do 24.3.2011. Svoj nárok na náhradu škody v žalobe odôvodnil tým, že právo na náhrady škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má voči štátu ten, na kom bola väzba vykonaná, ak bolo proti nemu trestné stíhanie zastavené, alebo bol spod obžaloby oslobodený.

34. S touto základnou podmienkou zodpovednosti a nároku sa súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia náležitým spôsobom nevyporiadal.

35. Ak v bode 35 odôvodnenia rozsudku konštatuje, že vzhľadom na vyššie uvedené (teda aj bod 34, v ktorom sa zaoberá touto základnou podmienkou) žalobu v celom rozsahu zamietol, logicky možno dospieť k záveru o nesplnení tejto základnej podmienky.

36. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že uznesením Okresného súdu S. pre prípravné konanie č.k. 0Tp/72/2010 zo dňa 25.6.2010 bol žalobca z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku vzatý do väzby, pričom väzba začala plynúť dňa 23.6.2010. Po ukončení vyšetrovania bola za spomenuté trestné činy dňa 2.11.2010 okresnou prokuratúrou podaná obžaloba na Okresný súd S..

37. Väzba trvala do 24.3.2011, kedy bol žalobca na základe uznesenia Krajského súdu v S.e č.k. 1Tos 16/2011-341 zo dňa 24.3.2011 z väzby prepustený.

38. Po vykonaní dokazovania Okresný súd S. rozsudkom 6T 13/2010 zo dňa 23.1.2013 žalobcu spod obžaloby oslobodil. Krajský súd uznesením 2To 17/2013 zo dňa 3.10.2013 zamietol odvolanie okresného prokurátora a rozsudok okresného súdu potvrdil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 3.10.2013.

39. Za tohto stavu, pri absencii podmienok uvedených v ust. § 8 ods. 6 citovaného zákona by bol naplnený základný predpoklad zodpovednosti a nároku.

40. Súd prvej inštancie však dospel k opačnému záveru, ktorý, (v čom je potrebné sa stotožniť s odvolateľom) nedostatočne odôvodnil a nepodložil kvalifikovanou právnou argumentáciou.

41. Obsahové náležitosti rozsudku určuje ustanovenie § 220 CSP. Ich správnosť a úplnosť je predpokladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Či je rozhodnutie preskúmateľné alebo nie sa dá zistiť len z jeho odôvodnenia.

42. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty

strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Obdobným spôsobom náležitosti odôvodnenia rozsudku upravovalo ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 30.06.2016.

43. Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ustanovenie § 220 ods. 2 CSP dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkovi konania posúdiť ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej.

44. Vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa účastníkovi odníma možnosť v odvolacom konaní riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy nakoľko je problematické zaujímať stanoviská k nezrozumiteľnému alebo nedostatočne zdôvodnenému rozhodnutiu.

45. Keďže absenciu odôvodnenia rozhodnutia vo vzťahu k uplatnenému nároku je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené žalobcovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné právo v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozsudok zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

46. V ďalšom konaní je potrebné na základe doposiaľ vykonaného dokazovania zo strany súdu prvej inštancie prijať jednoznačný záver, či v tejto veci bola splnená základná podmienka zodpovednosti a nároku na náhradu škody, teda, či bol naplnený § 8 ods. 5 písm. b/, v spojení s ust. § 8 ods. 6 citovaného zákona a svoj záver náležitým spôsobom odôvodniť postupom vyplývajúcim z ust. § 220 ods. 2 CSP.

47. Až v prípade naplnenia tejto základnej podmienky je náležité preskúmať splnenie ďalších zákonných podmienok.

48. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na požiadavku odvolateľa, uvedenú v podanom odvolaní, aby závery súdu prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia boli dostatočne odôvodnené a podložené kvalifikovanou právnou argumentáciou.

49. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

50. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).